

Seminár 3 - Písmo 2

Seminár 3

Písmo 2

KAROL HENSEL

Najstaršie klasické grécke a latinské nápisy nemali medzery medzi slovami a mohli byť napísané spôsobom nazývaným bustrofedon (βουτροφεδών – obracanie volov). Časom sa normalizoval smer písania (zľava doprava) a rozdeľovanie znamienka, a tiež terminálna interpunkcia sa stali bežnými.

¶ Inter litteras vocem quasi corp^us aliquid componit
 ¶ Inter litteras et^{ia} elementa hoc inter est ¶ 9° elem^{en}ta
 proprie dicuntur ip^se promutationes ¶ Littere vero
 sunt nonae & signa elementorum ¶ promutationum
 ¶ Abusue tamen & elementa pl^{ur}iteris & littere pro
 elementis vocatur ¶ Littere accidunt tria nomen
 figura & potestas ¶ Nomen littere est quia littera
 nominatur ¶ a b c ¶ Figura littere est quia littera
 depingitur ¶ potestas littere est ip^sa promutio quia
 valet ¶ Litterarum aliae sunt vocales alie sunt co
 nantes ¶ Vocales est littera que p^{ro}p^{ri}e vocem pficit

Villanova (cca 1500): Rudimenta Grammaticae

Znamienko odseku
(angl. pilcrow, tiež paragraph mark,
paragraph sign, paragraph, alinea).

Anglické **pílcrow** pochádza z gréckeho **παράγραφος** – pripísaný znak (na okraji textu). V starej francúzštine **paragraph**, neskôr zmenené na **pelagraphe** a **pelagreffe**. V stredovekej Angličtine sa slovo transformovalo na **pylcrafte** a nakoniec na **pílcrow**.

angeli sunt dilectiores q̃ corpora celestia: sed in corporibꝫ celestibus no potest esse malꝫ: vt pbi. dicunt: q̃ neqꝫ angelꝫ esse potest nafale et angelꝫ q̃ mouent motu uoluntatis non possunt diligere deũ nisi boni: q̃ peccare non possunt. ¶ Pro. appetit tunc non nisi boni l' appetit boni: sed in angelis non potest esse apparebo bonum q̃ non sit vt boni: quia eis uisio error cet̃i non potest false nisi propter eade culpã: q̃ angelꝫ non possunt appetere nisi id q̃ d' ẽ uere boni: sed uisus appetit id q̃ d' ẽ uere boni: nec talis ergo angelꝫ appetendo non peccat.

¶ Contra q̃ dicit: Job. iiii. in angelis uisus repit prauitate. ¶ Rñdo q̃ d' tam angelꝫ q̃ quicqꝫ creatu

Summa theologica (Venezia, 1477)

Paragraf sa pôvodne označoval vodorovnou čiarou so zvislým háčikom vpredu, ktorá sa kládla na začiatok riadku, na ktorom končil odsek.

V rímskej dobe sa zmenil na T alebo Γ, v stredoveku sa písal ako C alebo K (z lat *capitulum* – odsek, kapitola).

Znamienko § sa vyvinulo z gotického „C“ (*caput*) alebo ako ligatúra dvojitého S (*signum sectionis* – znamienko odseku).

V angličtine **section sign**, tiež **double S**, hurricane, sectional symbol, the legal doughnut

A. D.	<i>anno Domini</i>	roku Pána
a. i.	<i>ad interim</i>	zatiaľ, dočasne
a. m.	<i>ante meridiem</i>	pred poľudním
c. ca., cca.	<i>circa</i>	asi, okolo, približne
cap.	<i>capitulum</i>	kapitula, odsek
cf., cfr.	<i>confer</i>	porovnaj
D. V.	<i>Deo volente</i>	z vôle Božej
DG, D. G., DEI GRA	<i>Dei gratia</i>	vďaka Bohu
ead.	<i>eadem</i>	táže (autorka)
et al.	<i>et alii</i>	a iní, a ostatní
etc. &c., /&c., &e., &ct, &ca	<i>et cetera</i>	a tak ďalej
e. g.	<i>exempli gratia</i>	napríklad
f. (singular)	<i>folio</i>	a nasledujúca
ff. (plural)	<i>foliis</i>	a nasledujúce
ib., ibid.	<i>ibidem</i>	tamže, na spomenutom mieste
id.	<i>idem</i>	tenže, ten istý, tože, to isté
ead.	<i>eodem</i>	táže, tá istá

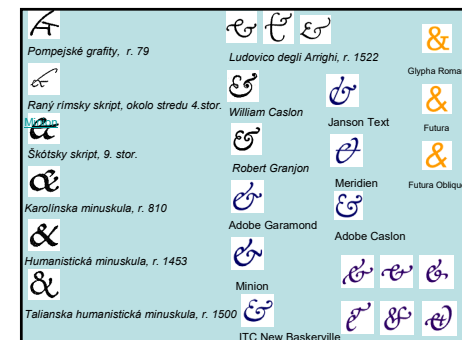
i. a.	<i>inter alia</i>	okrem iného.
i. e.	<i>id est</i>	to je, to znamená
i. c., loc. cit.	<i>loco citato</i>	na uvedenom (citovanom) mieste
M. A.	<i>magister artium</i>	magister umenia
N. B.	<i>nota bene</i>	dobre si zapamätajte (všimni)
op. cit., o. c.	<i>opus citatum</i>	citované dielo
p. a.	<i>per annum</i>	ročne, za rok
per cent.	<i>per centum</i>	percento, pripadajúci na sto
Ph. D.	<i>philosophiae doctor</i>	doktor filozofie
P. M.	<i>post meridiem</i>	popoludní
P. S.	<i>post scriptum</i>	po napísanom, postskriptum
Q. D.	<i>quaque die</i>	každý deň, denne
R. I. P.	<i>requiescat in pace</i>	odpočívaj v pokoji
sic.	<i>sic.</i>	tak
	<i>sic erat scriptum</i>	tak bolo napísané
viz.	<i>videlicet</i>	totiž, podstýtny, zrejme
vs., v.	<i>versus</i>	proti

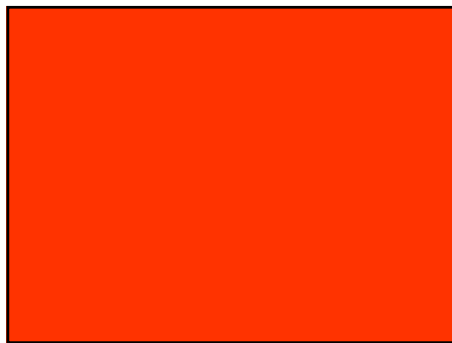
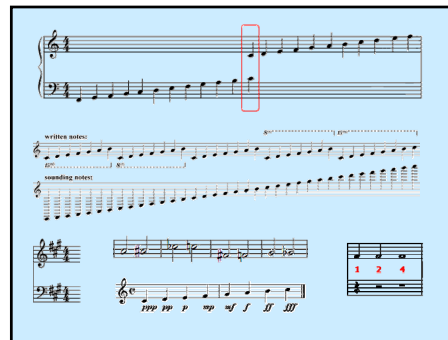
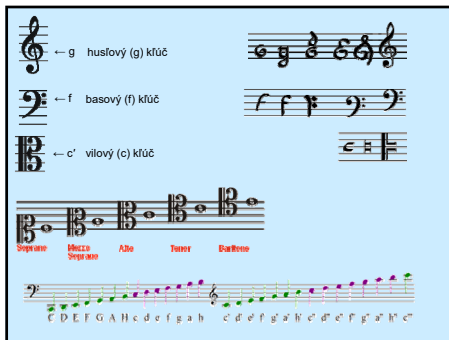
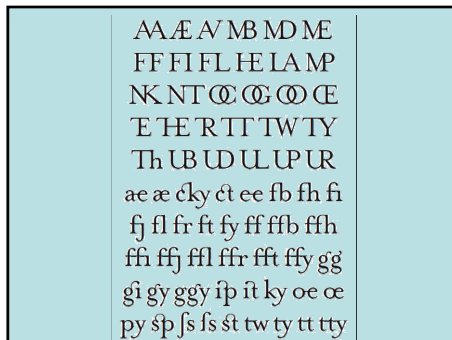
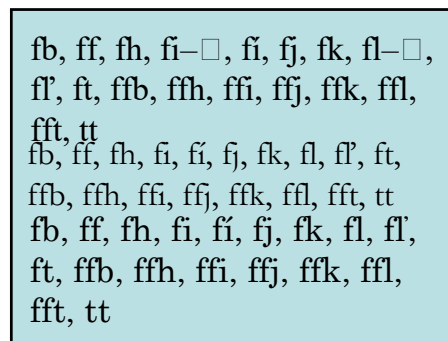
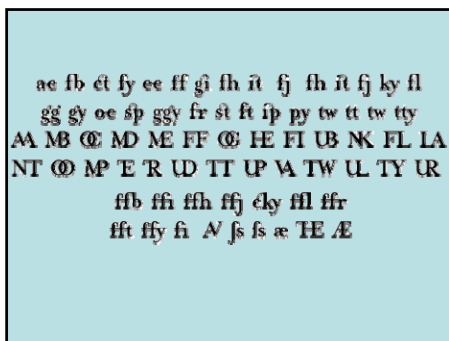
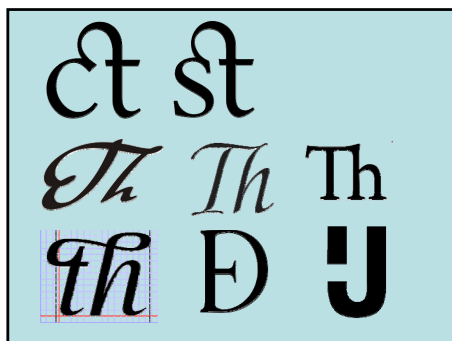

Et-a-a-a-&

$AE \rightarrow \mathcal{A}E$	$ij \rightarrow \dot{ij}$
$ae \rightarrow \mathcal{a}e$	$st \rightarrow \dot{st}$
$OE \rightarrow \mathcal{O}E$	$ft \rightarrow \dot{ft}$
$oe \rightarrow \mathcal{o}e$	$et \rightarrow \&$
$ff \rightarrow \dot{ff}$	$fs \rightarrow \beta$
$fi \rightarrow \dot{fi}$	$ffi \rightarrow \dot{ffi}$
$\dot{fj}$	

P $\frac{P}{100}$ %

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÀ
OPQRSTUVWXYZÀ
ÅÉÎÏabcdefghijklmn
opqrstuvwxyzàåéîø&
1234567890(\$£€.,!?)

Arial

Robin Nicholas a Patricia Saunders

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÀ
OPQRSTUVWXYZÀ
abcdefghijklmnopqr
stuvwxyzàåéîøü&1
234567890(\$£€.,!?)

Solpera

Jan Solpera (* 26. 12. 1939 Jindřichův Hradec)

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
NOPQRSTUVWXYZ
ÅÅÉÎabcdefghijklmn
opqrstuvwxyzàåéîø&
1234567890(\$£.,!?)

Papyrus

Chris Costello

ABCDEFGHIJKLM
NOPQRSTUVWXYZ
ZÀÅabcdefghijklm
nopqrstuvwxyzàåé
&1234567890(\$£.,!?)

ITC Tyfa

Josef Tyfa a František Šorm

ABCDEFGHIJKLMN
OPQRSTUVWXYZÀ
ÅÉÎÏØabcdefghijklm
nopqrstuvwxyzàåéîø
ü&1234567890(\$£.,!?)

Gill Sans

Eric Gill (1882–1940)

ABCDEFGHIJKLMNO
PQRSTUVWXYZÀÅÉ
ÎÏØÜabcdefghijklmn
opqrstuvwxyzàåéîøü
&1234567890(\$£.,!?)

Comic Sans

Návrh: Vincent Connare
1995

ABCDEFGHIJKLMNO
PQRSTUVWXYZÀÅÉÎ
abcdefghijklmnopq
rstuvwxyzàåéîø&1
234567890(\$£€.,!?)

Trebuchet

Návrh: Vincent Connare
1996

ABCDEFGHIJKLMNOP
QRSTUVWXYZÀÅÉÎÏ
ØÜabcdefghijklmnop
qrstuvwxyzàåéîøü&
1234567890(\$£.,!?)

Verdana

Návrh: Matthew Carter
1994

ABCDEFGHIJKLMNO
PQRSTUVWXYZÀÅÉÎ
ÏØabcdefghijklmnop
qrstuvwxyzàåéîøü&
1234567890(\$£.,!?)

Friz Quadrata

Návrh: Ernst Friz
1978

